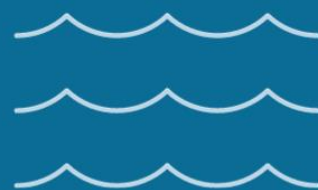

Prognoza dla projektu Programu wieloletniego pn. **„Zagospodarowanie Odry Środkowej”**

Ministerstwo
Infrastruktury

Ministerstwo
Infrastruktury

Styczeń 2024 rok

SKŁAD AUTORSKI:

Dyrektor Projektu: mgr Artur Rentfleisz

Kierownik Zespołu: mgr inż. Mirosława Rybczyńska-
Szewczyk

Koordynator projektu: mgr inż. Monika Kłosowicz

Mgr inż. Krzysztof Okrański

Mgr inż. Rafał Antoszewski

Ministerstwo
Infrastruktury

Wykaz zastosowanych skrótów

Skrót	Wyjaśnienie
AGN	Europejskie Porozumienie w Sprawie Głównych Śródlądowych Dróg Wodnych o Znaczeniu Międzynarodowym
aPGW	Aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (2016)
IIaPGW	Druga aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (2021)
aPZRP	Aktualizacja Planu zarządzania ryzykiem powodziowym
BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego
BCU	Branżowe Centra Umiejętności
B+R	Działalność badawczo-rozwojowa
DŚU	Decyzja o Środowiskowych Uwarunkowaniach
DWDW	Droga Wodna Dolnej Wisły, tj. odcinek Gdańsk-Toruń w przebiegu międzynarodowej drogi wodnej E40
DWW	Droga Wodna Rzeki Wisły obejmująca odcinek Gdańsk-Elbląg-Warszawa-Dęblin-Brześć (granica państwa)
Dyrektywa 2001/42/WE	Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko
Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory wraz z Dyrektywą Rady 97/62/WE z dnia 27 października 1997 r. dostosowującą do postępu naukowo-technicznego dyrektywę 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. UE L. 206)
Dyrektywa ptasia	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz. UE L.	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
ETS	System handlu uprawnieniami do emisji
GDOŚ	Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GIS	Główny Inspektor Sanitarny
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główne zbiorniki wód podziemnych
IPCC	Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (ang. Intergovernmental Panel on Climate Change)
IMGW - PIB	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych

JCWPD	Jednolita część wód podziemnych
KOBIZE	Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami

Skrót	Wyjaśnienie
Konwencja Espoo	Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110 z późn. zm.)
KPŻ2030	projekt Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030
KRTI	Kierunki rozwoju transportu intermodalnego do 2030 r. z perspektywą do 2040 r.
MDW	Międzynarodowa Droga Wodna
NID	Narodowy Instytut Dziedzictwa
NPP	Normalny poziom piętrzenia
ODW	Odrzańska Droga Wodna
OOŚ	Ocena oddziaływania na środowisko
OSO	Obszary specjalnej ochrony ptaków
PEP2030	Polityka ekologiczna państwa 2030
PEP2040	Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.
PGW	Plany gospodarowania wodami
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
PM2.5	mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek (pył zawieszony) o średnicy nie większej niż 2,5 µm (ang. Particulate Matter)
PM10	mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek (pył zawieszony) o średnicy nie większej niż 10 µm (ang. Particulate Matter)
PPSS	Plan przeciwdziałania skutkom suszy
PPNW	Program przeciwdziałania niedoborowi wody
Prawo wodne	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 i 2368 oraz z 2022 r. poz. 88)
Prognoza ooś	Prognoza oddziaływania na środowisko
PUW	Plan utrzymania wód
PZRP	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym
RCP	scenariusze koncentracji gazów cieplarnianych (ang. Representative Concentration Pathway)
Ramowa Dyrektywa Wodna/ RDW	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L 327, s. 1 ze zm.)
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RIS	System usług informacji rzecznej (ang. River Information Services)

ROŚ	Raport oddziaływania na środowisko
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej PGW WP
SCW	Sztuczna część wód
SOO	Specjalne obszary ochrony siedlisk
SOOŚ	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
Skrót	Wyjaśnienie
SOR	Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
SPA 2020	Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
SRT2030	Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku
SZCW	Silnie zmienione części wód
TEN-T	Transeuropejska Sieć Transportowa (ang. Trans-European Transport Networks)
UE	Unia Europejska
UNESCO	Organizacja Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury (ang. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
UOOŚ	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.)
UŻŚ	Urząd Żeglugi Śródlądowej
WWŻ	Najwyższa Woda Żeglowna
Zasada DNSH	Zasada nie czyni poważnych szkód (ang. do no significant harm)

Spis treści

1 WPROWADZENIE	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.1 PODSTAWA OPRACOWANIA PROGNOZY	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.2 ZAKRES PROGNOZY	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.3 PRZEDMIOT I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.4 METODA OPRACOWANIA PROGNOZY	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.5 UZGODNIENIA I KONSULTACJE SPOŁECZNE DOKUMENTU	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2 CEL ORAZ ZAKRES OCENIANEGO PROJEKTU DOKUMENTU	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3 OCENA POWIĄZAŃ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI SZCZEBLA UNIJNEGO, MIĘDZYNARODOWEGO, KRAJOWEGO, W TYM CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU UNIJNYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA ZAKRESU PROGNOZY	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.1. Ogólne uwarunkowania	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.2. Polityka Unii Europejskiej	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.3. Dokumenty krajowe	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.2 ANALIZA ZGODNOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU Z POLITYKĄ OCHRONY ŚRODOWISKA	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.3 STRATEGIE, PROGRAMY I PLANY ZWIĄZANE Z PROGRAMEM WIELOLETNIM	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.3.1. Główne dokumenty planistyczne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.2 DOKUMENTY SEKTOROWE Z ZAKRESU GOSPODARKI WODNEJ MAJĄCE ZNACZENIE DLA OCENIANEGO PROGRAMU	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.3 ANALIZA ZGODNOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU Z POLITYKĄ OCHRONY ŚRODOWISKA	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.4 UWZGLĘDNIENIE USTALEŃ INNYCH SOOŚ	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4 METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU I CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4.1. OCENA POSTĘPU	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4.2. OCENA SKUTECZNOŚCI	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5 POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6 UWARUNKOWANIA REALIZACJI PROGRAMU WIELOLETNIEGO	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6.1 AKTUALNY STAN ŚRODOWISKA, POTENCJALNE PROBLEMY ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI DOKUMENTU	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

- 6.1.1 Położenie i rzeźba terenu **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.1.2 Powierzchnia ziemi i gleby **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.1.3 Wody powierzchniowe **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.1.4 Wody podziemne **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.1.5 Klimat i aktualny stan powietrza **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.1.6 Krajobraz **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.1.6 Zasoby naturalne **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.1.8 Różnorodność biologiczna, flora i fauna, korytarze ekologiczne, formy ochrony przyrody **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.1.10 Zabytki **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.2 POTENCJALNE ZMIANY AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.3 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ZWŁASZCZA DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.4 POTENCJALNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU REALIZACJI PROGRAMU WIELOLETNIEGO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, STAŁE, CHWILOWE, KRÓTKO-, ŚREDNIO- DŁUGOTERMINOWE, POZYTYWNE, NEGATYWNE **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.4.1 Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.4.1 Wpływ na wody powierzchniowe **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.4.3 Wpływ na wody podziemne **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.4.4 Wpływ na klimat i powietrze **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.4.5 Wpływ na krajobraz **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.4.7 Wpływ na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, obszary chronione **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.4.8 Wpływ na ludzi i dobra materialne **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.4.9. Wpływ na zabytki **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 4.5 ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 6.5 PODSUMOWANIE ODDZIAŁYWAŃ **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**
- 7 PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROGRAMU WIELOLETNIEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚCI TYCH OBSZARÓW. **Błąd! Nie zdefiniowano załącznika.**

8 PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9 PODSUMOWANIE	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10 LITERATURA	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
11 SPIS RYSUNKÓW	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
12 SPIS TABEL	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
13 SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Wstęp

Ocena skuteczności wdrażania zapisów Programu wieloletniego ma pozwolić określić czy realizacja zaplanowanych działań przyczynia się do osiągnięcia założonego celu tj. zwiększenia roli sektora żeglugi śródlądowej w wymiarze krajowym i lokalnym.

Jako mierniki skuteczności proponuje się wykorzystać zmianę w zakresie poniższych wskaźników:

- Przewozy ładunków żeglugą śródlądową w tonach,
- Przewozy ładunków żeglugą śródlądową w tonokilometrach.

2. Badanie wpływu postanowień dokumentu Programu wieloletniego na środowisko przyrodnicze

Istotnym elementem oceny skuteczności Programu wieloletniego jest także monitorowanie rzeczywistych efektów środowiskowych realizowanych działań. Zgodnie z zapisami Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu wieloletniego kluczowe oddziaływania dotyczą dwóch komponentów środowiska: wód powierzchniowych oraz bioróżnorodności. W związku z powyższym konieczne jest monitorowanie zmian w zakresie tych elementów.

W zakresie monitorowania efektów środowiskowych działań realizowanych w Programie wieloletnim należy przyjąć odsetek JCWP, których ocena stanu uległa pogorszeniu lub w przypadku gdy planowane były działania naprawcze ocena stanu nie uległa poprawie.

Analogicznie monitoring wpływu wdrożenia działań inwestycyjnych obejmuje analizę zmian w stanie obszarów chronionych objętych potencjalnym oddziaływaniem inwestycji w Programie wieloletnim.

Ponadto, wykorzystując opracowane w dokumentacji środowiskowej metody analizy skutków realizacji postanowień dla poszczególnych inwestycji i analizę powstałych na ich podstawie wyników, należy przyjąć brak wpływu programu na środowisko, jeżeli w okresie 3 lat po realizacji inwestycji nie zidentyfikuje się pogorszenia stanu form ochrony przyrody będących w oddziaływaniu poszczególnych działań, zwracając szczególną uwagę, czy do ewentualnego pogorszenia komponentów środowiskowych nie doszło w wyniku innych prac niż wymienionych w analizowanym dokumencie.

Podkreślić należy, iż powyższa analiza nie zastępuje monitoringu środowiska wynikającego z zapisów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poszczególnych inwestycji. Każda z inwestycji powinna mieć prowadzony monitoring dostosowany do jej indywidualnego charakteru, zgodny z zapisami odpowiednich decyzji administracyjnych.

3. Zakres informacji i danych dla potrzeb prowadzenia przedmiotowego monitoringu

Podstawą do oceny postępu są dane pozyskiwane o działaniach. Dla każdego z działań powinny zostać określone:

- jego status,
- stopień zaawansowania.

Natomiast w zakresie monitoringu oddziaływania działań na środowisko podstawą analiz będą dane zbierane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych.

4. Szczegółowe określenie częstotliwości, form oraz sposobów przekazywania informacji i danych

Ocena postępu we wdrażaniu postanowień Programu wieloletniego powinna być wykonywana corocznie. W takim samym cyklu powinny być aktualizowane dane o statusie i stopniu zaawansowania działań. Rekomenduje się pozyskiwanie danych w formie ankiety skierowanej do podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie działań.

Natomiast w zakresie oceny skuteczności proponuje się wykonywanie analiz co 4 lata. Wynika to z jednej strony z faktu, iż efekty działań o charakterze legislacyjnym nie przełożą się zaraz po zakończeniu na wzrost znaczenia żeglugi śródlądowej. Z drugiej zaś strony realizacja prac budowlanych przyczynić się może do czasowego zmniejszenia dostępności śródlądowych dróg wodnych i co za tym idzie czasowego spadku wskaźnika.

W zakresie monitoringu oddziaływania na środowisko zapisów Programu wieloletniego rekomenduje się wykonywanie analizy co rocznie przez okres 3 lat od zakończenia inwestycji w zakresie wód powierzchniowych i obszarów chronionych. Monitoring wpływu poszczególnych inwestycji powinien być prowadzony z częstotliwością zgodną z zapisami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji.

5. Dane służące do ocen

Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie postępu i skuteczności Programu wieloletniego powinien być podmiot odpowiedzialny za jego opracowanie tj. Minister Infrastruktury.

Podmiotami właściwymi w zakresie przekazywania danych dot. postępu w realizacji działań wskazanych w Programie wieloletnim powinny być jednostki odpowiedzialne za wdrożenie działań. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Jako jednostka nadzorowana przez Ministerstwo Infrastruktury, Wody Polskie nie potrzebują wypracowania szczególnych

procedur przekazywania informacji. Dane w zakresie postępu w realizacji działań inwestycyjnych przekazywane powinny być na potrzeby monitoringu innych dokumentów planistycznych takich jak Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Program przeciwdziałania niedoborowi wody.

W zakresie pozostałych działań należy przyjąć, iż podmiotem koordynującym prace powinno być Ministerstwo Infrastruktury. W związku z tym nie ma potrzeby opracowania dedykowanych procedur pozyskania danych.

Dane w zakresie oceny skuteczności są informacjami publicznie dostępnymi publikowanymi zarówno przez Główny Urząd Statystyczny jak i Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na stronach internetowych.

6. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienie informacji potrzebnych do oceny postępu we wdrażaniu działań